

MAAILMAN PARHAAT UUTISET

Nuorten toimittama numero
www.maailmanparhaatuutiset.fi www.ykliitto.fi

Kesäkuu 2018

**Keskiaukeamalla juliste:
17 kestävän kehityksen
tavoitetta!**

**Hyviä uutisia
maailmalta
Sivu 2**

**Hyviä tulevaisuuden
uutisia
Sivu 8**

**Nuorten mielen-
terveydellä on väliä
Sivu 12**

Pääkirjoitus

MAAILMA TARVITSEE HYVIÄ UUTISIA

UN Photo/Mark Garten

Kansalaisjärjestöaktiiveja Antananarivossa, Madagaskarilla.

Viivi Rimpiläinen
Otalammen koulu 8. lk
3.5.2018

Uutisoinnissa täytyy olla to-
tuudenmukainen, kertoa asiat
niin kuin ne ovat. Useasti
käy kuitenkin niin, että tapah-
tumista nousevat esiin vain
negatiiviset puolet. Positiivisista
asioista pitäisi siis uutisoida
enemmän. Mutta miksi?

Positiiviset uutiset herättävät
toivoa ja saavat ihmiset toimi-
maan aktiivisemmin asioiden
muuttamisen eteen. Sillä mitä
järkeä olisi lähteä ajamaan
muutoksia, jos ajatellaan että
ne kaikista huolimatta tulevat
epäonnistumaan? Tarvitsemme
tietoa siitä, että maailmassa
tapahtuu myös kehitystä ja
onnistumisia. On tärkeää, että

emme jää vain kotiin apaat-
tisenä – asiat muuttuvat ja
niitä voi muuttaa.

**Tämä lehti on osa Suomen
YK-liiton toteuttamaa hanket-
ta, jossa on kerätty nuorten
kirjoittamia kehitysuutisia
ympäri Suomea.**

Elämme tällä hetkellä historian
turvallisinta aikakautta. Se ei
kuitenkaan tarkoita, etteikö
ongelmakohtia olisi. Nälänhätää
on yhä, ja köyhyyttä on myös
Suomessa. Köyhyys, kuten
moni muikin asia, on suhteel-
lista. Kaikki asiat eivät ole
verrattavissa keskenään. Myös
siksi tarvitsemme monipuol-
lisempia näkökulmia maailman
tapahtumiin.

Tämä Maailman parhaat
uutiset -lehti on osa Suomen

YK-liiton toteuttamaa hanketta,
jossa on kerätty nuorten kir-
joittamia kehitysuutisia ympäri
Suomea. Lehteen valituissa
uutisissa nuoret ovat kirjoit-
taneet monista kysymyksistä,
jotka koskettavat ihmisiä
ympäri maailman. Osa uutisista
on todellisia uutisia, osa
tulevaisuuteen ajoitettuja hyviä
uutisia. Lehden toimitti viisi
nuorta yhdessä Suomen YK-
liiton kanssa.

Uutisissa nuoret ovat koke-
neet tärkeäksi erityisesti huo-
len ilmastonmuutoksesta, tasa-
arvosta, merten muoviroskasta
sekä koulutuksesta. Nuorten
ääni on tärkeä. Minkälaisen
haluamme maailman olevan
vuonna 2030, jolloin olemme
itse aikuisia? Entäpä vaikka 50
vuoden päästä? Kuinka ih-
miset tulevat kohtelevaan toi-

siaan tai mitä asioita ajamme
seuraavalla vuosisadalla?

Kuten YK:n entinen pääsihteeri
Ban Ki-moon sanoi: nyt elää
ensimmäinen sukupolvi, joka
voi poistaa äärimmäisen köy-
hyden, ja viimeinen, joka voi
pysäyttää ilmastonmuutoksen.
Tässä työssä jokaisen panok-
sella on merkitystä.

Lehden toimituskunta

Peppi Wahlroos
Sipoonjoen koulu, Sipoo
Viivi Rimpiläinen
Otalammen koulu, Vihti
Hilla Nuolioja
Otalammen koulu, Vihti
Milla Jalas
Otalammen koulu, Vihti
Emilia Erkkilä
Nakkilan lukio, Nakkila
Suomen YK-liitto

4 tapaa tehdä maailmasta parempi paikka

Hilla Nuolioja
Viivi Rimpiläinen
Otalammen koulu

3.5.2018

Kierrättäminen ja kasvien
syöminen on tärkeää, mutta
maailmasta voi tehdä parem-
man myös muilla tavoilla.

Pidä huoli itsestäsi!

Jotta voit auttaa ja pitää
huolta muista, sinun täytyy
pitää huolta myös omasta
hyvinvoinnistasi. Jos itse voit
hyvin, saat sen tarttumaan
myös muihin.

Älä oleta!

Et voi tietää, mitä ihmiselle
on tapahtunut tai mitä he
ajattelevat. Älä siis luo
ennakkoluuloja, yleensä et
näe koko kuvaa. Ole kaikille
kiilti.

Ajattele positiivisesti!

Asenne ratkaisee -sitaatti on
jo loppuun kulutettu, mutta
varsin totta. Kaikessa on aina
jokin positiivinen puoli. Se on
vain löydettävä.

Vaikuta!

Jokainen voi muuttaa maail-
maa paremmaksi omilla
toimillaan. Jo se, että edes
yrittää, on edistystä.

Kestävän kehityksen tavoitteet tämän lehden sivuilla

Käsissäsi olevan lehden kes-
kiaukeamalta löydät julisteen,
joka esittelee 17 kestävän
kehityksen tavoitetta. Osaatko
yhdistää lehden uutistekstit
tavoitteisiin? Huomaathan,
että kehityskysymykset ovat
harvoin yksinkertaisia – sama
teksti voi siis liittyä useam-
paankin tavoitteeseen!

Poimintoja pakolaisuusuutisista maailmalta ja Suomesta

Uutiset koonnut Hilla Nuolioja, Otalammen koulu

1949

YK:n palestiinalaispakolaisjärjestö UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East) perustetaan. Järjestön tarkoituksena on vastata palestiinalaispakolaisten tarpeisiin Jordaniassa, Libanonissa, Syyriassa, Länsirannalla ja Gazassa.

1950

YK:n yhteyteen perustettiin pakolaisasian pääkomissaarin virka ja toimisto UNHCR (UN Refugee Agency) auttamaan toisen maailmansodan jälkeen kymmeniä miljoonia pakolaisia ja evakkoja uuteen elämään.

1951

Geneven pakolaissopimus kiteyttää pakolaisten oikeuden kansainväliseen suojeluun. Toisen maailmansodan jätettyä Eurooppaan tuhansittain pakolaisia, YK järjestää erityisen konferenssin pakolaiskysymyksistä, jonka tuloksena hyväksytään Geneven pakolaissopimus.

Sopimus määrittelee pakolaisuuden kriteerit ja pakolaisten oikeudet ja luo valtioille velvollisuuden suojella henkilökohtaisen vainon kohteeksi joutuneita. Sopimuksessa kiteytyy oikeus hakea turvapaikkaa, samoin kuin palatuskiellon periaate. Palatuskielto estää henkilön palauttamisen alueelle, jossa hän on vakavassa vaarassa.

1956

Läntiset teollisuusmaat ja Chile tarjoavat apua unkarilaisille pakolaisille kansannousun seurauksena.

1965

Suomen Pakolaisapu perustetaan. Suomi on toipunut pulavuosista ja on hyvää vauhtia kehittyvässä hyvinvointivaltioksi. Varatuomari ja YK-virkamies Helvi Sipilä näkee Lähi-idän matkoillaan selvän tarpeen pakolaisten auttamiselle ja Suomeen palattuun ryhtyy toimeen. Suomen Pakolaisapu perustetaan joulukuussa 1965 keräämään varoja

UNHCR:lle ja tuomaan yleiseen keskusteluun tietoa pakolaiskysymyksistä.

Monet lähtivät mukaan hyvän asian puolesta eikä ollut puhuttakaan, että pakolaiset olisivat jonkinlainen uhka suomalaiselle yhteiskunnalle. Asia nähtiin juuri niin kuin se on: ihmisten välisen solidaarisuuden nimissä kaikkien on autettava niitä, jotka apua tarvitsevat.

1972

Läntinen maailma avaa porttinsa Ugandasta karkotetuille aasialaisille. Idi Aminin hirmuhallinnon ajettua pakoon kymmeniä tuhansia ihmisiä, Länsi-Eurooppa, USA ja Kanada vastaanottavat tuhansia pakolaisia.

1973

Suomi ottaa vastaan ensimmäiset pakolaisensa. Vuonna 1973 Augusto Pinochetin sotilasjunta nousee valtaan Chilessä. Uuden hallinnon otteet vasemmistolaisia poliitikkoja kohtaan ovat rajut ja väkivaltaiset. Suomen hallitus tekee päätöksen tarjota turvapaikka korkeintaan sadalle turvapaikanhakijalle. Vuosina 1973-1977 Suomeen saapuu yhteensä 182 chileläistä pakolaista.

1979

Pakolaisasioiden konferenssi reagoi venepakolaisten hätään. Pakolaiskonferenssi saavuttaa sopimuksen, jossa Vietnam sitoutuu edistämään järjestäytyneempää poistumista maasta, ASEAN-valtiot lupaavat tarjota väliaikaisia turvapaikkoja saapuville ja kolmannet valtiot sitoutuvat lisäämään pakolaisten uudelleen sijoittamista pakolaiskiintiöiden kautta.

Sopimus on merkittävä, sillä se on ensimmäinen yritys sitouttaa mukaan kaikki osapuolet: turvapaikkaa tarjoavat maat, lähtömaat ja kiintiöpakolaisia vastaanottavat maat. Järjestelyt ovat koordinoituja ja ratkaisukeskeisiä ja jakavat vastuun kaikille osapuolille.

1979

Vietnamilaisia pääsee Suomeen turvaan. Suomi painottaa ottavansa pakolaisia puhtaasti humanitaarisin perustein ja pyrkivänsä pitämään perheet

yhdessä. Kaiken kaikkiaan noin 500 pakolaista saa turvapaikan Suomesta.

1991

Ensimmäiset somalit saapuivat Suomeen Somalian yhteiskunnan romahdettua sisällissodan seurauksena. Suomessa asui vuonna 2017 n. 11 500 somalialaistaustaista henkilöä. Suurin osa Somaliasta pakoon lähteneistä (n. 1 milj) asuu Somaliassa ympäröivissä maissa, kuten Keniassa ja Etiopiassa.

1995

Chileläiset pakolaiset pääsivät palaamaan kotimaahansa. Sotilasvallankaappauksen läpikäyneestä Chilestä tuli vuosina 1973-1977 Suomeen noin 200 pakolaista. Heistä suurin osa palasi takaisin kotimaahansa Pinochetin hallinnon jälkeen 1990-luvun alussa.

1995

Viisisataa jugoslaviaalaista pakolaista saa turvan Suomesta. Suomalaisten järjestöjen vedottua Suomen hallitukseen 500 pakolaista pääsee turvaan Suomeen vuonna 1995. UNHCR valitsee pakolaiset. Jatkopäätöksenä hallitus myöntyy vastaanottamaan 500 jugoslaviaalaista pakolaista myös vuonna 1996.

2001

Vertaistukea pakolaisille Suomessa. Vuonna 2001 alkanut Suomen Pakolaisavun perheprojekti täydentää pakolaisten kotoutumisen tukea merkittävällä ja tarpeellisella tavalla: tarjoamalla omankielistä vertaistukea. Vanhempien oma-apuryhmissä keskustellaan Suomeen sopeutumisesta ja perheiden elämäntilanteesta seurassa, jossa kaikki ymmärtävät oman ja ympäröivän kulttuurin yhteen sovittamisesta syntyvät haasteet.

2016

Suomessa asui yhteensä 364 787 ulkomaalaista, mikä on 6,6 prosenttia koko väestöstä. Pakolaistaustaisia heistä on vain murto-osa. Kahdeksan kymmenestä maailman pakolaisesta elää kehitysmaissa.

Lähteenä www.maailmanparhaatuutiset.fi, Pakolaisapu, Tilastokeskus, UNHCR

UN Photo/JC McIlwaine

Lukutaito avain tasa-arvoon

Jenny Puisto
Otalammen koulu

3.5.2018

Lukutaito on kasvanut vuosikymmenten aikana paljon eri puolilla maailmaa. Mutta silti maailmassa on monia, joilla ei ole edes mahdollisuutta oppia lukemaan.

Lukutaidon saavuttaminen edellyttää monia asioita kehitysmaissa. Naisten lukutaidon ansiosta kehitysmaat pystyvät vähentämään nälänhätää ja vähätuloisissa maissa sillä pystyy vähentämään köyhyyttä, kun ihmiset pääsevät helpommin töihin.

Ihmisiällä on monissa maissa mahdollisuus opiskella omaa äidinkieltään ja historiaa. Monissa maissa voi myös opiskella monta muutakin kieltä kuin omaa äidinkieltä.

Lukutaidon lisääntyminen maailmassa vähentäisi köyhyyttä ja työttömiä, lisäisi tasa-arvoa ja parantaisi naisten asemaa.

Suomessa lukutaito on kehittynyt hurjasti: noin 1800-luvulla lukutaitoisia oli noin 50-55%, ja nykyään jo lähes 100%. Lukutaidottomia aikuisia on maailmassa 800 miljoonaa, ja 64% heistä on naisia ja suurin

osa asuu kehitysmaissa.

Suomalaisista järjestöistä esimerkiksi Suomen Pakolaisapu on opettanut aikuisille lukutaitoa. Lukutaidon kautta ihmiset ovat saaneet itsetuntoa, ja se on kehittänyt tasa-arvoa valtavasti. Maailman köyhimmässä maassa Sierra Leonessa lukutaito kehittyi tosin hitaasti, mutta se on auttanut ihmisiä sielläkin. Jopa 1500 naista osallistuu vuosittain Pakolaisavun hankkeisiin.

Tulevaisuudessa lukutaidon lisääntyminen maailmassa vähentäisi köyhyyttä, vähentäisi työttömiä, lisäisi tasa-arvoa ja parantaisi naisten asemaa varsinkin kehitysmaissa.

Faktatietoa:

Kuubassa lukutaitoaste oli jo lähes 100% vuonna 2018. Maa panostaa koulutukseen ja terveydenhuoltoon.

Boliviassa tarjotaan koululaisille Andien ruokakasveista koostuva aamu- ja välipala, joka auttaa lapsia jaksamaan opiskelemaan paremmin.

Claudio Guzmán

Terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille – Agenda 2030

Emilia Erkkilä
Nakkilan lukio

3.5.2018

Yksi YK:n kestävän kehityksen agendan tavoitteista on taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaikenikäisille vuoteen 2030 mennessä. Agendaa kutsutaan lyhyemmin myös Agenda 2030:ksi.

“Vaikka elinajanodote on monin paikoin noussut, lapsi- ja äitiyskuolleisuus laskenut ja rokotukset tehonneet, taistelu tappavien tautien hävittämiseksi jatkuu. Terveet ihmiset jaksavat paremmin opiskella, huolehtia perheestään ja tehdä työtä”, tiivistetään tilanne tavoitteen suhteen YK:n alueellisen tiedotuskeskuksen UNRIC:in sivuilla.

Taudit piinaavat maailmaa edelleen ja eniten kärsivät kehittyvät maat. Kansanterveys vaikuttaa niin moneen asiaan: hyvä terveys parantaa työkykyisyyttä, mikä vähentää köyhyyttä, joka taas vähentää eriarvoisuutta, joka taas ehkäisee konflikteja. Kansakunnan fyysinen ja psyykinen terveys on siis otettava vakavasti.

Askel askeleelta kohti oikeaa suuntaa

Lapsikuolleisuus on laskenut ja elinajanodote noussut maailmanlaajuisesti. Siinä missä vuonna 2010 maailmanlaajuinen elinajanodote oli 67,2 vuotta, on se vuonna 2018 jo 81,25. Vuosien varrella muun muassa isorokko on hävitetty. Polio- ja malariatartunnat vähenevät vähentämällä terveydenhuollon ja yleisen hygienian kokenuttua.

Oikeaan suuntaan siis mennään ja vauhdilla. Kehittyvät maat panostavat yhä enemmän terveydenhuoltoon ja esim. Tansanian kansanterveys on parantunut huomattavasti vuodesta 1994.

Terveydenhuoltoon panostaminen onkin tärkeää, sillä pandemiaista, epidemiaista ja huonosta kansanterveydestä aiheutuu vakavia lieveilmiöitä suorien vaikutusten lisäksi.

Suoria vaikutuksia ovat muun muassa suuri lapsikuolleisuus ja elinajanodotteen laskeminen. Lieveilmiöihin taas kuuluu työttömyys ja köyhyys. Lapset eivät saa tasapainoista kasvatusta, jos

UNRWA:n järjestämän kesäleirin osallistujat Gazassa.

vanhemmat ovat sairaita. Siksi kansanterveys vaikuttaa myös kehitykseen.

Lapset eivät saa tasapainoista kasvatusta, jos vanhemmat eivät ole terveitä.

Vuonna 2030 - Terveyttä ja hyvinvointia

Töitä terveyden kohentamisessa vielä riittää. Polio, malaria ja HIV ovat vielä vakavia uhkia etenkin

kehittyvissä maissa. Länsimaita vaivaavat erilaiset ja vielä kovin tuntemattomat autoimmuunisairaudet, jotka ovat vakava työkyvyttömyyden lisääjä. Eliniän kasvaessa myös syöpätaipaukset ovat lisääntyneet, toisaalta, yhä useampi paranee syöpädiagnoosin jälkeen täysin. Mielenterveydelliset ongelmat ovat myös suuri työkyvyttömyyden syy ja ne tunnistetaan monissa maissa vielä huonosti.

Kehitys maailmanlaajuisesta terveyttä kohti on kuitenkin

huimaa ja Agenda 2030:n tavoite terveydestä ja hyvinvoinnista kaikille voi hyvinkin toteutua.

Se kuitenkin edellyttää myös muiden agendan tavoitteiden toteutumista, sillä ne kulkevat käsi kädessä: köyhyyden vähentäminen lisää valmiuksia terveydenhuollon kohentamiseen sekä ravitsemaan ruokaan, terveys taas itsessään vähentää köyhyyttä.

Tyynenmeren suuren jätealueen puhdistusoperaatio alkamassa – “Historian suurin siivous”

Peppi Wahlroos
Sipoonjoen koulu

3.5.2018

Tyynellämerellä sijaitsevan suuren jätetyrmeen puhdistusoperaatio alkaa vuoden 2018 puolivälissä. Projektia johtaa järjestö nimeltä The Ocean Cleanup.

The Ocean Cleanup tähtää Tyynenmeren jätetyrmeen puhdistamiseen edistyksellisellä teknologiallaan, joka perustuu merellä olevan jätteen keräämiseen ja jätealueen rajaamiseen. Kehitetty tekniikka voi arviolta puhdistaa jopa 50 % Tyynenmeren muoviroskasta vain viidessä vuodessa.

Tyynenmeren jätetyrre on pohjoisella Tyynellämerellä sijaitseva alue, jonka arvioidaan koostuvan 100 miljoonasta tonnista jätettä, josta on 90% muovia. Alueen puhdistamista ollaan pidetty mahdottomana. Jätteen peitossa olevan alueen suuruus on arviolta yli kaksi kertaa suurempi kuin Texasin osavaltio Yhdysvalloissa. Se tunnetaan myös maailman suurimpana kaatopaikkana.

Muovijäte merellä on vakava ongelma merenelävien ja

vesilintujen terveydelle. Ne erehtyvät käyttämään muovia ravintona, jolloin se tukkii ruoansulatuskanavat. Arviolta noin miljoona merilintua ja 100 000 muuta merinisäkystä sekä merikilpikonnaa kuolee vuosittain muoviin.

Nuoren keksijän ajatus

Tulevaa operaatiota johtava järjestö The Ocean Cleanup perustettiin vuonna 2013. Organisaation perustaja ja toimitusjohtaja on 23-vuotias ympäristöaktivisti, keksijä ja yrittäjä **Boyan Slat**, joka aloitti merten puhdistamiseen tähtäävän tekniikan kehittämisen jo 18-vuotiaana. Hän lopetti opintonsa Delftin teknillisessä yliopistossa vuoden 2013 alussa perustaakseen The Ocean Cleanupin.

Idea merten puhdistamiseen sai alkunsa, kun Slat oli sukeltamassa Kreikassa ja järkytykseen näki meressä olevan enemmän muovijätettä kuin kaloja. Hän kehitti The Ocean Cleanup -ideasta kouluprojektin, joka palkittiin Delftin teknillisessä yliopistossa.

Hankkeelle on kerääntynyt varoja yli 31,5 miljoonaa dollaria lahjoituksina yrittäjiltä Euroopas-

ta ja Kalifornian Piilaaksosta. Ympäristönsiivoamisprojektit ovat usein kalliita, joten The Ocean Cleanup on pyrkinyt minimoimaan kuluja. Se maksaa arviolta vuosittain 43 miljoonaa dollaria, eli jopa 33 kertaa vähemmän kuin muiden vaihtoehtoisten mallien toteuttaminen.

Jätteen keräämisestä ei haittaa eläimille

Slatin kehittämä mekanismi toimii merenvirtauksen mukana kelluvien puomien avulla, jotka rajaavat muoviroskan saastutamaa aluetta ja keskittävät sen kohti rannikkoa, josta jäte päästään keräämään. Metodeihin ei liity riskejä, kuten villieläimien tai muiden merenelävien kiinnijääminen. Riskit ovat yleisiä ongelmia muilla puhdistustekniikoilla, kuten muoviroskan keräämisessä verkoilla. Puomit ovat varustettu seinämällä, joka estää pinnanalaisen jätteen karkaamisen, mutta mahdollistaa merenelävien pois pääsyn seinämän ali merivirran mukana.

Laitteisto kerää pienimmillään sentin suuruisia muoviroskaa, mutta myös jätteeksi jääneitä, kymmenien metrien kokoisia kalastusverkkoja. Suurikokoisen muovijätteen kerääminen ehkäisee mikromuovin muo-

dostumista. Mikromuovi sitoo itseensä ympäristömyrkyjä, ja kalojen käyttäessä sitä ravintona ympäristömyrkyt siirtyvät niiden kudokseen ja eteenpäin ruokaketjussa. Muovin vaikutusta elimistössä ei vielä tiedetä.

Operaatio tähtää muovittomiin meriin vuoteen 2050 mennessä.

Operaatio tähtää täydellä toimeenpanolla muovittomiin meriin vuoteen 2050 mennessä. Siihen kuuluu muoviroskan keräyksen lisäksi jätteen tuotan-

non vähentäminen, joka onnistuu muovin kohdalla esimerkiksi tehostetulla kierrättämisellä ja fiksuilla kulutusvalinnoilla. Muovijätteen puhdistaminen suojelisi lajien elinvoimaisuutta ja terveyttä. Sillä olisi myös positiivinen vaikutus taloudellisesti, sillä muovijätteen aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen kuluu vuosittain noin 13 miljardia dollaria.

Puhdistusoperaatio otetaan käyttöön ensin Tyynellämerellä, ja sen jälkeen operaatiota laajennetaan neljälle muulle ongelma-alueelle.

The Ocean Cleanup/Matthew Chauvin

Valtameren muoviroskaa Luoteis-Havaijilla.

Kuvan keskellä tutustumisleikkiä leikkimässä on Smartup Factoryn mentori Ronah Nansubuga tammikuussa 2018.

Let's get global – pohjoisen ja etelän nuorilla yhteinen kehityskumppanuushanke

Emma Vehkaoja
Vaasan lyseon lukio

3.5.2018

Tasa-arvo naisten ja miesten välillä on Ugandassa suuntaamassa kohti parempaa. Suomalainen kehitysyhteistyötä edistävä Let's get global -lukiolaisryhmä Vaasan lyseon lukiosta ja Jyväskylän lyseon lukiosta vieraili Ugandan pääkaupungissa Kampalassa tammikuussa 2018.

Kestävän kehityksen Agenda

2030 -tavoitteiden mukaisesti Let's get global -ryhmä oli mukana tukemassa erityisesti tasa-arvon sekä koulutuksen edistämistä koskevia tavoitteita yhdessä Planin innovaatiohautomo Smartup Factoryn kanssa.

Ugandassa peruskoulua käy noin 73 prosenttia lapsista ja nuorista. Vain 6 prosenttia opiskelijoista jatkaa korkeakouluun. Myös sukupuolten väliset erot koulutuksessa ovat suuret. Pojat pääsevät kouluun tyttöjä useammin kulttuurisista syistä. Peruskoulutus on ilmainen

koulumaksua, koulupukuja sekä oppimateriaaleja ja kouluruokaa lukuun ottamatta. Usea vähävaraisen perheen tyttö jättäytyy pois koulusta kuukautisten ajaksi, kun varaa terveysiteisiin ei ole.

Askelia kohti itsenäisyyttä
Let's get global -ryhmä sekä Smartup Factory yhdessä ovat aloittaneet kampanjan, joka valmistaa Smartup Factoryssa Let's get global -hankkeen keräämällä rahoituksella kankaisia, uusiokäyttöisiä terveysiteitä kestävän kehityksen

mukaisesti. Terveysiteitä jaetaan slummien nuorille naisille Kampalassa. Terveysiteet mahdollistavat koulunkäynnin jatkumisen ja edistävät näin sekä naisten parempia koulutusmahdollisuuksia että antavat heille tasa-arvoisemman aseman koulumaailmassa. Samalla kerrotaan hygieniasta ja seksuaalioikeuksista, millä pyritään vähentämään teiniraskauksien määrää.

Ugandan tasa-arvoinen yhteiskunta hämmöittää vielä matkan päässä, mutta uganda-

laiset naiset ottavat askelia kohti itsenäisyyttä. Maan pääkaupungissa Kampalassa useat nuoret naiset haaveilevat omista yrityksistä ja koulutuksesta ennen perheen perustamista. Maassa vallitsee hyvin yritteliäs ilmapiiri ja moni nainen onkin pitänyt kiinni omista yrityshaaveistaan. Kampalasta löytyy jopa koulutamattomien naisten perustamia vaatekauppoja, jotka tarkasti suunniteltuina tuottavat voittoa ja mahdollistavat naisille taloudellisesti itsenäisemmän aseman. Myös yhteiskunnan suhtautuminen itsenäisiin sekä koulutettuihin naisiin alkaa hitaasti mutta varmasti kääntyä kummastuksesta arvostukseksi. Naisten aseman parantamisesta hyötyy koko yhteiskunta.

Minulla on ääni!

Siiri Kempainen
Otalammen koulu

3.5.2018

Näyttelijä **Alyssa Milano** julkaisi 15. lokakuuta 2017 twiitin. Tässä twiitissä kehoitettiin jakamaan kokemuksia seksuaalisesta häirinnästä merkinnän #metoo avulla. Tämä sai ihmiset miettimään ja puhumaan: mikä on oikein ja mikä ei?

Esille tuotiin monia henkilöiden nimiä sekä ammattialaan liittyviä ongelmia ja henkilökohtaisia kokemuksia. On kerrottu esimerkiksi, että näyttelijät kokevat paljon ahdistelua. Tämän

huomaaminen on johtanut monien irtisanomiseen valta-aseman väärinkäytön sekä ahdistelun ynnä muun takia. Ongelmaan kiinnitetään nyt entistä enemmän huomiota.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toissa vuonna julkaisemassa kouluterveyskyselyssä kerrottiin, että seksuaalinen häirintä on selvästi läsnä jo yläkoulussa sekä lukiossa. Suurin osa tästä kohdistuu tyttöihin.

Siitä, kun tämä alkoi, on jo nyt seurannut paljon muutoksia parempaan. Tilanteisiin on puututtu entistä enemmän ja monissa maissa on järjestetty erilaisia mielenosoituksia sekä

Naistenpäivän marssi New Yorkissa.

tapahtumia ongelman julkituomiseksi. Yksi viimeisimmistä mielenosoituksista on järjestetty Saudi-Arabiassa 22. syyskuuta

ja toinen sitäkin suurempi tapahtui Turkissa 4. syyskuuta. Voit itse vaikuttaa itseesi ja lähipiiriisi sekä voit jakaa tietoisuutta

sosiaalisessa mediassa merkinnän #metoo tai #memyös avulla.

Sähköautojen hinta voi laskea jopa alle kolmasosaan nykyisestä vuoteen 2035 mennessä

Elliot Crozier
Luolavuoren koulu

3.5.2018

Uusien akkujen valmistus ja hinnan lasku, ilmastoaktivismi, suuryritysten sijoitukset ja uudenlaisen teknologian kaipuu saavat sähköautot kilpailemaan bensiiniautojen kanssa jopa seuraavan vuosikymmenen aikana.

Sähköautojen hinnan oletetaan laskevan jopa 70% seuraavan 17 vuoden aikana. Suurimpia syitä tähän aikaisemmin odottamattomaan hinnanlaskuun ovat koko ajan kehittyvä ja halpeneva litiumpatteri-teknologia, ilmastoaktivismi ja suosioon nouseva päästöjen vähennys, uuden teknologian kaipuu uusissa autoissa, sekä suuryritysten halu

sijoittaa tähän "tulevaisuuden automalliin". Hyvä esimerkki löytyy Teslan sähköautoista, jotka toimivat "sähkövallankumouksen" esikuvana. Tesla odottaa suurta tuloskasvua seuraavan 10 vuoden aikana.

Jotkut sähköautot voivat olla jo nyt halvempia omistaa kuin suurin osa bensiiniautoista. Applied Energyn vuonna 2015 tuottama kaavio paljastaa, että Britanniassa täysin sähkökäyttöisen auton omistaminen on periaatteessa halvempaa kuin tavallisen auton omistaminen. Tilanne on toki erilainen eri maissa. Esimerkiksi Malawissa sähköauto voi maksaa sata kertaa enemmän kuin halpa maastoauto.

Viime aikoina sähköautovalmistaja Toshiba teknikit ovat onnistuneet kehittämään litium-

akkuja, jotka kolminkertaistavat sähköauton akunkeston jopa 320 kilometriin kuuden minuutin latauksella. Tämä on pientä siihen verrattuna, mitä seuraavan vuosikymmenen jälkeen odotetaan markkinoille. Uusi akkuteknologia on yksi monista syistä, joiden takia sähköautot tulevat menestymään tulevaisuudessa.

Ilmastonmuutos motivoi

Suuri syy nykyaikaiseen ilmastoaktivismiin on viime vuosina tullut ymmärrys ilmaston lämpenemisen vakavuudesta. Moni on ottanut tämän tosissaan ja nähnyt siinä tilaisuuden muuttaa elämäntapaansa ja energiankulutustaan.

Myös monet suuryritykset esimerkiksi Google, Facebook ja Apple ovat tehneet muutoksia tuotantojärjestelmäänsä

tekemällä siitä ympäristöystävällisemmän, jotkut yritykset jopa valmistavat sähköautojen latauspisteitä, vaikka eivät toimisi autoalalla.

Moni on ottanut ilmastonmuutoksen tosissaan ja nähnyt siinä tilaisuuden muuttaa elämäntapaansa ja energiankulutustaan.

Google ostaa nyt enemmän uusiutuva energiaa kuin yhtiö käyttää. Se näkee fossiilisten polttoaineiden vähentämisen hyvänä sekä yritykselle että ilmastolle. Päästöjen vähentämisen odotetaan nousevan suursuosioon yritysten kesken lähivuosina.

Yritykset eivät ole ainoita, jotka näkevät päästöjen vähentämisen edut. Ennen pitkään voi olettaa,

että bensiiniautot kielletään ympäri maailmaa. Monet valtiot ovat luvanneet kieltää fossiilisia polttoaineita käyttävät kulkuvälineet.

Norja on asettanut tavoitteeksi kieltää bensiiniautot vuoteen 2025 mennessä, ja Saksa ja Intia vuoteen 2030 mennessä. Ranska ja Iso-Britannia seuraa perässä luvaten kiellon vuoteen 2040 mennessä. Myös pelkät kaupungit tai osavaltiot ovat luvanneet kieltää päästöautoja seuraavan 25 vuoden sisällä, esimerkiksi Kalifornia, Ateena, Rooma, Pariisi, Madrid ja Mexico City.

Varsinkin Kiina, joka on tunnettu suurista ilmastopäästöistä, hyötyisi saasteiden vähenemisestä erittäin paljon. Nykyään saastemäärän vuoksi monissa Kiinan suurkaupungeissa on kannattavaa käyttää hengityssuojaa.

UN Photo/Eskinder Debebe

Alakoulun oppilaita luokassaan Hararissa Etiopiassa.

Faktatietoa:

Lapsien koulunkäyntimahdollisuudet ovat parantuneet. Jopa 91% maailman lapsista aloitti peruskoulun vuonna 2015. Saharan eteläpuolisessa Afrikassa luku tuplaantui 1990–2012 välisenä aikana 149 miljoonaan. (Millennium Development Goals Report 2015/UN)

Koulutus lisääntynyt kehitysmaissa

Veera Huhtala
Otalammen koulu

3.5.2018

Vuonna 1989 solmittiin sopimus lasten oikeuksista YK:n yleiskokouksessa. Nämä oikeudet ovat kaikkien lasten oikeuksia, vaikka eivät toteudukaan kaikkialla. Yksi oikeuksista on oikeus käydä koulua.

Kansalaisjärjestö World Visionin mukaan "maailman ihmisistä noin kolmannes, eli 2,2 miljardia,

on lapsia, ja heistä noin 86% asuu kehitysmaissa". Kehitysmaissa lasten kouluun pääsemiseen vaikuttaa suurelta osin köyhyys.

Kaikilla perheillä ei ole varaa kouluttaa lapsiaan, jolloin he joutuvat töihin. Töitä tekevä lapsi ei pääse nauttimaan lapsena olemisesta samalla tavalla kuin esimerkiksi me täällä Suomessa.

Onneksi tilanne on paranemassa, se tosin tapahtuu pikkuhiljaa. YK:n kasvat- ja koulutus-

asioiden erikoislähettilään **Gordon Brownin** mielestä on mahdollista saada kaikki lapset sekä nuoret kouluun vuoteen 2030 mennessä.

Kehitystä siis tapahtuu, ja esimerkiksi kouluja rakennetaan varmasti tälläkin hetkellä. Niihin myös hankitaan sekä lahjoitetaan tarvikkeita, kuten pulpetteja, kyniä, vihkoja ja kirjoja. Myös kunnolliset WC:t ovat tekemässä tuloaan. Syrjäytyneitä ja koulusta "tipahtaneita" autetaan takaisin kouluun jat-

kamaan opintojaan. Silti pelkkä lasten kouluihin saaminen ei riitä, vaan myös opettajiin on panostettava ja heille on järjestettävä vielä lisää koulutusta.

Esimerkiksi Itä-Aasiassa tytöt ovat päässeet käymään koulua tasavertaisesti poikien kanssa. Tämä on hyvä asia, sillä tyttöjen kouluun saaminen myös muun muassa vähentää syntyvyyttä. Tyttöjen koulutus johtaa myös siihen, että he pääsevät paremmin töihin, mikä vaikuttaa talouteen positiivisesti.

Lasten koulunkäynnillä on paljon muitakin positiivisia vaikutuksia, se esimerkiksi vähentää lapsityön käyttöä sekä hyväksikäytön ja väkivallan mahdollisuuksia. Koulussa lapset oppivat perustaitoja, saavat tietoa terveydestä ja taitoja työelämään varten. Koulutus ja työn saaminen myös vähentää maassa- ja maastamuuttoa. Koulutus vaikuttaa siihenkin, mitä lapset tekevät aikuisina: koulutetut vanhemmat laittavat lapsensa helpommin kouluun.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

1 EI
KÖYHYTTÄ

2 EI
NÄLKÄÄ

3 TERVEYTTÄ JA
HYVINVOINTIA

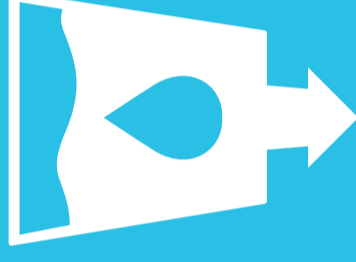
4 HYVÄ
KOULUTUS

5 SUKUPUOLTEN
TASA-ARVO

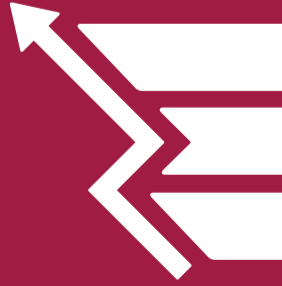
6 PUHDAS VESI
JA SANITAATIO

7 EDULLISTA
JA PUHDASTA
ENERGIAA

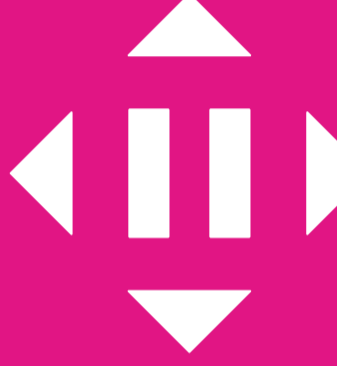
8 IHMISARVOISTA
TYÖTÄ JA
TALOUSKASVUA

9 KESTÄVÄÄ
TEOLLISUUTTA,
INNOVAATIOITA JA
INFRASTRUKTUUREJA

10 ERIARVOISUUDEN
VÄHENTÄMINEN

11 KESTÄVÄT
KAUPUNGIT
JA YHTEISÖT

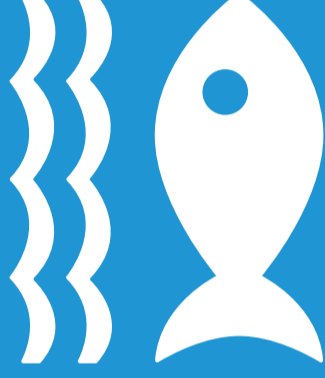
12 VASTUULLISTA
KULUTTAMISTA

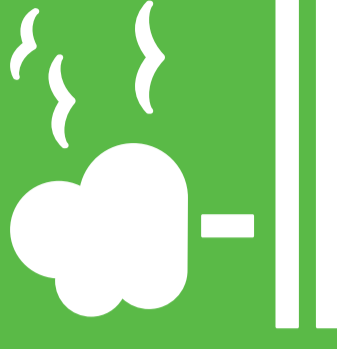
13 ILMASTOTEKOJA

14 VEDENALAINEN
ELÄMÄ

15 MAANPÄÄLLINEN
ELÄMÄ

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

17 YHTEISTYÖ JA
KUMPPANUUS

SUOMEN
YK-LIITTO

FINLANDS FN-FÖRBUND • UNA FINLAND

MAAILMAN PARHAAT UUTISET

maailmanparhaat uutiset.fi - Milläisen uutiset Sinä haluaisit tulevaisuudessa kuulla?

yk.fi/sdg - Kestävän kehityksen tavoitteet

yklitto.fi - Suomen YK-liitto kouluttaa maailmanlaajuisesta vastuusta ja vaikuttamismahdollisuuksista, tuottaa tietoa YK:sta ja vaikuttaa suomalaiseen YK-politiikkaan

globalis.fi - Maailman atlas verkossa

HYVIÄ UUTISIA TULEVAISUUDESTA!

Tulevien sivujen tekstit ovat nuorten kirjoittamia hyviä uutisia, jotka he haluaisivat kuulla tulevaisuudessa. Ne pohjautuvat todellisiin ongelmiin ja kysymyksiin, joita meidän pitäisi ihmiskuntana ratkaista, mutta ihan vielä mikään näistä uutisista ei ole todellisuutta. Niiden toteuttamiseksi meidän pitää vielä tehdä töitä yhdessä!

UN Photo/Kibae Park

Vietnamlainen lapsi rikkiäisissä kumisaappaissa Bac Hassa. Vuonna 2005 puolet Vietnamin asukkaista eli äärimmäisessä köyhyydessä. Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat pahimmat maapallon köyhimmillä alueilla.

Hyviä uutisia tulevaisuudesta

2030 Ilmastonmuutosta onnistuttu hillitsemään suuresti verrattuna vuoteen 2018

Alina Suhonen
Vuoksenniskan koulu

1.5.2030

Ympäri maailmaa on tehty muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet ilmastonmuutokseen positiivisesti.

Vuonna 2015 Pariisissa solmittiin ilmastosopimus, jonka tavoitteena oli ilmastonmuutoksen pysäyttäminen. Sopimuksessa listattiin keinoja, joiden avulla ilmastonmuutosta voitaisiin hillitä. Nyt, viisitoista vuotta myöhemmin, ilmastonmuutos on laantunut huomattavasti. Monet maat ovat pysyneet ilmastosopimuksessa ja näin vähentäneet päästöjä.

Viidentoista vuoden aikana on alettu käyttää enemmän uusiutuvaa energiaa, kuten tuuli-voimaa ja aurinkovoimaa. Myös ruokahävikkiä ja metsähakkuita on vähennetty. Kyseisillä muutoksilla on ollut suuri vaikutus.

On myös onnistuttu säästämään todella paljon rahaa.

Ilmastosopimuksessa pyrittiin pitämään maailman keskilämpötilan nousu alle kahdessa asteessa. Tilastojen mukaan, ilmasto on lämmennyt viidessätoista vuodessa vain 0,6 astetta.

Ilmastosopimuksen ansiosta ilmastonmuutos on saatu hidastamaan. Sen täydellinen pysäyttäminen on mahdotonta, mutta hidastaminen on onnistunut todella hyvin. Ilmastonmuutos olisi voinut aiheuttaa todella suurta tuhoa, jos maat ympäri maailmaa eivät olisi ryhtyneet tositoimiin ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi.

Jokainen ihminen on vaikuttanut valinnoillaan ilmastonmuutokseen, esimerkiksi valitsemalla lentokoneen sijaan junan, käyttämällä enemmän pyörää ja kulkemalla kävellen, kierrättämällä, käyttämällä luomutuotteita, säästämällä sähköä ja vaihtamalla uusiutuvaan energiaan.

Kun ilmastosopimus solmittiin vuonna 2015, etiopialaisen ilmastontutkimuskeskuksen johtaja ja Göteborgin yliopiston tutkija **Haileselassie Medhin** toi esiin Etiopian näkökannan Helsingin sanomien Ilmasto muuttuu -verkkoraportissa.

Hän sanoi, että koska talous on kasvanut voimakkaasti viime vuosina, ympäristötavoitteemme ovat sitäkin kiinnostavampia. Päätäjät olivat vakuuttuneita siitä, että on mahdollista tavoitella nopeaa kasvua ja päästövähennyksiä yhtä aikaa. Viidentoista vuoden jälkeen voidaan todeta, että päästöjä on vähennetty huomattavasti ja talous on kasvanut. Talouden kasvu ei ole aiheuttanut liikaa päästöjä, mikä on merkityksellistä luonnon ja ilmastonmuutoksen näkökulmasta.

2030 Massasukupuutto päättymässä

Hilla
Ressun peruskoulu

26.8.2030

Maapallon kuudes massasukupuutto on päättymässä. Koko maailma heräsi todellisuuteen, ja nyt WWF:n ja monien muiden ahkeran työn ansiosta on pystytetty uusia massiivisia luonnonsuojelualueita, joissa eläimet ja kasvit kukoistavat.

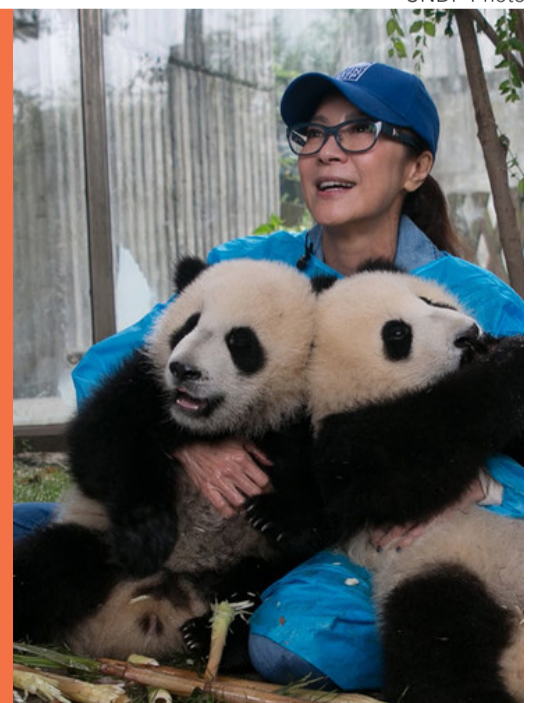
Näillä alueilla ei saa liikkua moottoriajoneuvoilla.

Joka vuosi luonnonsuojelualueiden perustamisen jälkeen biologeja on lähetetty tutkimaan niiden sisäisiä ekosysteemejä. He ovatkin tehneet hienoja löytöjä. Lajeja kuten kinkaju ja tapiiri, joiden oltiin luultu kuolleen sukupuuttoon, löydettiin sademetsän kätköstä. Eläimillä on vihdoinkin toivoa!

UNDP Photo

Faktatietoa:

Aiemmin erittäin uhanalaiseksi luokitellun isopandan määrä maailmassa on kasvanut 17 prosenttia viimeisten kymmenen vuoden aikana. Pandoja uhkaavat yhä elinalueiden väheneminen ja salametsästys (WWF 2018).

Hyviä uutisia tulevaisuudesta

2030 Tasa-arvo edistynyt kampanjoiden avulla

Milla Jalas
Otalammen koulu

7.8.2030

2030-luvulla naisten ja miesten mahdollisuudet työelämässä ja koulutuksessa ovat tasoittuneet, eikä heidän tarvitse kokea seksuaalista häirintää tai vähemmistöihin kohdistuvaa syrjintää tai väkivaltaa.

Tänä päivänä yhä useammat ihmiset ovat kiinnostuneita aiheesta ja sitä myöten puhuneet asiasta, lahjoittaneet järjestöihin ja liittyneet erilaisiin tasa-arvo-kampanjoihin ja -liikkeisiin.

Tärkeä tekijä olivat yli kymmenen vuotta sitten perustetut kampanjat, jotka edistivät tasa-arvoa sekä ajo-

vat naisille ja miehille samoja oikeuksia. **Tarana Burken** vuonna 2006 perustama #metoo-kampanja levisi somessa vuonna 2017 **Alyssa Milanon** päivityksen ansiosta. Alun perin kampanjan tarkoitus oli näyttää afroamerikkalaisille seksuaalista häirintää kohdanneille nuorille naisille, etteivät he ole yksin, mutta kam-

panja levisi ympäri maailman. Somessa monet ihmiset ovat puhuneet omista kokemuksistaan seksuaaliseen häirintään liittyen ja levittäneet tätä myöten keskustelua.

#metoo-kampanjan lisäksi myös YK:n tasa-arvojärjestö UN Womenin perustama HeForShe-kampanja sai mukaan ihmisiä ympäri maailman. HeForShe

käynnistettiin vuonna 2014, ja sen yksi hyvän tahdon lähettiläs oli näyttelijä **Emma Watson**.

Watson puhui avoimesti kokemuksistaan ja herätti keskustelua feminismistä, naisten oikeuksista ja sukupuolten tasa-arvosta. Emma Watson haastoi myös miehet ja naiset toimimaan sukupuolten välisen tasa-arvon puolesta. Kampanjan ensimmäinen tavoite oli saada mukaan satatuhatta miestä. Tämä tavoite kuitenkin meni rikki jo muutamassa päivässä.

HeForShe:n ja #metoo:n kaltaisten kampanjoiden avulla on saatu tasattua naisten ja miesten mahdollisuuksia ympäri maailman.

Faktatietoa:

1979 Sopimus naisten syrjinnän poistamisesta allekirjoitettiin YK:n yleiskokouksessa.

YK:n yleiskokouksessa allekirjoitettu CEDAW-sopimus on toiselta kutsumanimeltään kansainvälinen naisten oikeuksien julistus, jossa tuomitaan muun muassa kaikki sukupuoleen perustuva syrjintä.

Kansainvälisen tyttöjenpäivän (11. lokakuuta) tapahtuma YK:n päämajassa New Yorkissa.

YK:n työntekijöitä kannustetaan elämään kuten he opettavat. Tavoite on kestävien tavoitteiden hengessä muun muassa muuttaa kulutustapoja, suosia kestäviä liikennemuotoja ja ostaa paikallisesti tuotettua ruokaa.

Hyviä uutisia tulevaisuudesta

2030 Länsimaat seuraavat Kiinan esimerkkiä - maan lihankulutus puolittunut

Saara Lavonen
Schildtin lukio

1.5.2030

Kiinan terveysministeriön vuonna 2016 asettama tavoite lihankulutuksen puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä on toteutunut, ja monet länsimaat ovat seuranneet perässä.

Kiina on toinen maailman suurimmista saastuttajista. Nyt on otettu yksi askel eteenpäin; maa on vähentänyt lihankulutustaan 50% vastoin kaikkia odotuksia. Myös moni Euroopan maa on päässyt lähelle tuota tavoitetta: muun muassa Belgian, Slovakian ja Slovenian lihankulutus on vähentynyt huomattavasti. Lihaverosta keskusteltiin jo vuonna 2017, ja sen voimaantulo oli suuri tekijä lihankulutuksen vähenemisessä.

Vaikka karjatalous vaikuttaa edelleen haitallisesti luontoon sekä ilmaston lämpenemiseen, ovat

metaanipäästöt kuitenkin vähentyneet. Lihantuotannosta syntyy päästöjä, jotka rehevöittävät vesistöjä, ja niiden palautuminen kestää kauan. Sademetsiä hakataan edelleen salaa, mutta lihan tuotannon vähentämisen johdosta rehun viljeleminen ei ole enää keskeinen syy tähän. Maanviljelyn painopistettä on pyritty siirtämään ruoan tuotannosta karjaeläimille ruoan tuotantoon ihmisille. Viljeltyä rehua on pystytty nyt kanavoimaan kehitysmaiden ihmisten käyttöön, eikä karjatalouteen.

Seuraava ratkaistava ongelma on lihan tuotannon menetelmät. Tähän liittyy esimerkiksi karjaeläinten rehu, joka sisältää hyvin usein soijaa. Muun muassa Etelä-Amerikassa viljelyssä käytetään torjunta-aineita. Monet maat ovat tähän mennessä sitoutuneet käyttämään vain sertifioitua, vastuullisesti tuotettua soijaa.

Lapsi pitelee luoteja, jotka on kerätty Rounyn-kylästä, Sudanin Pohjois-Darfurissa.

Faktatietoa:

1946 YK:n ensimmäisessä yleiskokouksessa päätettiin perustaa lastenrahasto UNICEF, jonka tarkoituksena oli auttaa toisessa maailmansodassa kärsineitä lapsia.

Euroopassa oli sodan jäljiltä miljoonia lapsia vailla ravintoa ja muita elämälle välttämättömiä tarpeita.

Psst! Huomaathan, että "Hyviä uutisia tulevaisuudesta" -tunnisteella merkityt uutiset sijoittuvat tulevaisuuteen!

2030 Lapsisotilaiden määrä romahtanut

Merette Penttinen
Seinäjoen lukio

11.4.2030

Tilastot kertovat, että pitkään vallinneesta ongelmasta – lapsisotilaiden käytöstä sodissa – on ajan saatossa päästy eroon.

Lapsisotilaksi määritellään kaikki alle 18-vuotiaat, jotka ovat mukana armeijan toiminnassa tai osallistuvat aseelliseen konfliktiin joko vapaaehtoisesti tai pakotettuina. Kaikki lapsisotilaat eivät kuitenkaan ole aseistettuja, vaan monia käytetään esimerkiksi vakoijina, viestinviejinä, palvelijoina tai seksiorjina.

Vaikka YK:n lapsen oikeuksien sopimus on jo vuosikymmeniä kieltänyt lapsisotilaiden käytön, on kyseinen ongelma säilynyt maailmassa pitkään. Lapsisotilaiden käyttöä vastaan on yritetty taistella monella tapaa. UNICEF on tehnyt vuosien saatossa jatkuvasti työtä muun muassa lasten värväämisen lopettamiseksi.

Lapsisotilaiden määrä romahtanut

2010-luvulla lapsisotilaita käytettiin esimerkiksi Syyriassa, Afganistanissa, Somaliassa, Kolumbiassa ja Filippiineillä. Lapsisotilaiden maailmanlaajuista määrää on hankala arvioida ja

määrä riippuu paljon meneillään olevista konflikteista. Vuonna 2018 määrän arveltiin olevan kymmeniätuhansia. Määrä oli kuitenkin jo silloin laskenut, sillä vielä vuonna 2006 lapsisotilaiden määräksi arvioitiin noin 300 000.

Työ lapsisotilaiden puolesta on kannattanut, sillä nykyään lapsisotilaita arvioidaan olevan enää alle tuhat koko maailmassa ja luku tippuu entisestään. Asiantuntijat arvioivat ongelman olevan parin vuoden kuluttua poissa kokonaan.

Lapsisotilaiden määrän hurjaan laskuun kerrotaan vaikuttaneen moni asia. Maailmassa ei ole

enää yhtä paljon konflikteja kuin ennen. Monet maat ovat myös allekirjoittaneet uusia kansainvälisiä sopimuksia, jotka kieltävät lapsisotilaiden käytön. Tämän lisäksi ihmisten asenteet ovat muuttuneet. Yhä useampi on sitä mieltä, että on moraalisesti väärin laittaa lapsi sotimaan.

"Ei ollut muuta vaihtoehtoa"

Jotkut lapsisotilaista on aikoinaan siepattu ja pakotettu liittymään armeijaan. Monet kuitenkin liittyivät myös vapaaehtoisesti. Nykyään 28-vuotias syyrialainen Malin Ahmed liittyi vapaaehtoisesti armeijaan ollessaan vain 13 vuotta vanha. Asiat eivät kuitenkaan olleet aina niin

yksinkertaisia ja monelle lapselle ainut keino selviytyä oli värväytyminen.

"Perheelläni oli taloudellisesti tosi vaikeaa ja kun sota alkoi, ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin liittyä armeijaan. Niin kuvittelin selviytyväni. En silloin kuitenkaan tiennyt mihin ryhdyin", kertoi Malin haastattelussaan.

Malin kertoi olevansa erittäin iloinen siitä, että lapsisotilaiden käyttö on vähentynyt. Malinin mukaan lapsi ei missään nimessä kuulu sodan keskelle eikä armeijan rivistöihin.

"Sota on jättänyt ikuiset arvet. Olen kiitollinen, että selvisin hengissä", jatkaa Malin.

2030 Koulut suljetaan aurinkoisina päivinä

Laura Koivukangas
Kellon Koulu

1.4.2030

Presidentin mielestä koulut pitäisi sulkea aurinkoisina päivinä, jotta lapset voisivat kunnolla nauttia ihanista ilmoista. Koulujen asiantuntijatkin ovat sitä mieltä, että lapset tarvitsisivat enemmän liikuntaa ja tämä olisi hyvä keino siihen. Lapset ja nuoret olisivat myös virkeämpiä ja jaksaisivat opiskella paremmin.

2030 Ihmisläheinen työllisyys

5.5.2025

Tietotekniikan aiemmin aiheuttama työttömyys on voitettu, ja yhteiskunnassa on siirrytty ihmisläheisempään palveluyhteiskuntaan. Talouskriisin luoma epätoivo on muuttunut uuden ajan toiveikkudeksi, kun tietotekniikan vapauttamat työntekijät siirtyvät uusiin tehtäviin. Sosiaalinen kanssakäyminen on lisääntynyt, ja ajatukset ja tunteet nousevat niille kuuluvalla jalustalle materiaan yläpuolelle. Automaatio mahdollistaa perusturvan, ravinnon ja asunnon kaikille.

2030 Samaa sukupuolta olevien avioliitot laillistettu melkein koko maailmassa

24.4.2030

Seksuaalivähemmistöjen vainoaminen ja epätasa-arvoinen kohtelu on vähentynyt koko maailmassa. Ihmisoikeuksista ja samaa sukupuolta olevien avioliitoista puhutaan enemmän kuin koskaan. Monet julkisuuden henkilöt ja urheiluseurat ovat kampanjoineet tasa-arvoisen avioliiton puolesta. Vuonna 2017 samaa sukupuolta olevien avioliitot olivat sallittuja 24:ssä maassa. Nyt vuonna 2030 tasa-arvoinen avioliitto on kiellettyä vain muutamassa valtiossa.

Tasa-arvoisen avioliittolain kannattaja Yhdysvaltain korkeimman oikeuden rakennuksen portilla 2015

Faktatietoa: Samaa sukupuolta olevien avioliitto eli niin sanottu tasa-arvoinen avioliittolaki astui Suomessa voimaan 1. maaliskuuta 2017.

Hyviä uutisia tulevaisuudesta

2030 Kehitysmaat ovat nousseet ahdingosta - Unicef ja Suomen Punainen Risti lopettavat rahankeruun

Ella Ojala
Turengin yhteiskoulu

13.3.2030

Jo pitkään toiminut Yhdistyneiden kansakuntien lastenjärjestö Unicef on päättänyt lopettaa monien vuosien rahankeruun yhdessä Suomen Punaisen Ristin kanssa. Päätös tehtiin vuoden 2030 alussa.

Järjestöjen edustajat tekivät yhdessä kiertueen entisiin kehitysmaihiin marraskuussa 2029 ja totesivat, että olot olivat uskomattoman hyvät. Työntekijät liikkutuivat kyyneliin matkan loppuvaiheessa: "Nyt tuntuu, että olen tehnyt elämässäni jotain todella tärkeää. Rahaa on kerätty tarpeeksi, mikä tuntui mahdolliselta vielä vuonna 2018!"

Jokaisessa kylässä on vähintään yksi koulu, useita terveydenhuoltopalveluita sekä juokseva vesi. Miljoonia asuntoja ja ruokakauppoja on rakennettu. Lisäksi ihmisiä kauan järkyttänyt lasten hyväksikäyttö on kielletty lailla kaikissa maissa. Lukuisia tehtaita on suunniteltu ja näihin on jo nyt palkattu työttömiä ihmisiä. On myös pidetty huolta, että palkka on niin suuri, että kaikki pystyvät elättämään itsensä ja perheensä.

Lisäksi koulutus on aivan huippua entisissä kehitysmaissa. Koko ajan valmistuu uusia fiksua ja nuoria opettajia, lääkäreitä ja muita yhteiskunnalle välttämättömiä työntekijöitä. Yliopistot, lukiot ja ammattikorkeakoulut kuhisevat uusia innokkaita oppilaita.

UN Photo/Kibae Park

Lapsia keinussa Vietnamissa.

Niin mahdolliselta kuin se tuntuukin, myös kaikki tytöt pääsevät kouluun! Tällä hetkellä jokaisella perheellä on varaa maksaa lasten koulunkäynti. Kaikki lapset ovat matkalla

kohti parempaa tulevaisuutta ja yhteiskuntaa.

Tänä vuonna Suomen Punainen Risti ja Unicef palkittiin molemmat Nobel-palkinnoilla.

Järjestöjen työntekijät kiittävät kaikkia lahjoittajia, sponsoreita ja mukana olleita ihmisiä, jotka ovat halunneet saada maailmasta paremman paikan.

Hyviä uutisia tulevaisuudesta

2030 Öljymiljonäärien sijoitus aurinkoenergiaan oli kannattava!

Niko Ruokonen
Helsingin medialukio

3.9.2030

Vuonna 2019 japanilainen Softbank Corporation ja saudimiljonäärit sijoittivat aurinkoenergiaan. Ensimmäiset isot aurinkopaneelientät rakennettiin Saudi-Arabiaan ja Intiaan, mutta nykyään niitä löytyy melkein jokaisesta maasta. Aurinkoenergia on korvannut öljyn sekä hiilen käyttöä. Sähköautot ovat yleistyneet, ja bensa- sekä dieselautojen määrä on vähentynyt 40 prosentilla.

Pohjoismaat ovat puolestaan sijoittaneet Saharalla oleviin aurinkopaneelisiin. Nämä sijoitukset ovat parantaneet Pohjois-Afrikan maiden taloutta. Alueen maissa on enemmän työpaikkoja, ja Pohjoismaiden sijoitukset ovat motivoineet yksityisyrittäjiä.

Ilmanlaatu on parantunut kaikkialla. Kiinassa ei tarvitse enää käyttää kasvomaskia suurkaupungeissa. Ilmaston lämpeneminen on hidastunut ja tulevien sukupolvien tulevaisuus näyttää hyvältä. Saarivaltiot pelastuivat vedenpinnan nousulta. Turismi on lisääntynyt, koska uudet sähköturbiinit mahdollistavat ekologisen matkustamisen.

Faktatietoa:

45 miljoonan asukkaan Kenia tuottaa jopa 70 prosenttia sähköstään uusiutuvien energialähteiden, kuten vesivoiman ja maalammon avulla. Kuitenkin vasta alle kolmannes väestöstä on sähkönjakelun piirissä.

World Bank Photo/Dana Smillie

Aurinkovoimala Ain Beni Matharissa Marokossa.

2030 Maailmanlaajuisesti ystäviä

Pauli Rantamäki
Otalammen koulu

24.10.2030

Olemme saavuttaneet maailmanlaajuisesti kaikkien kesken ystävyyden ja tehokkaan yhteistyön. Kaikki valtiot voivat yhdessä säilyttää maailman rauhallisena ja sodattomana. Monia ongelmia on silti edessä, kuten köyhyys ja makean veden puute Afrikassa, Etelä-Amerikassa ja useissa Aasian maissa, mutta yhdessä toisiamme tukemalla niistä toivon mukaan selvitään.

Pohjois-Korean johtaja **Kim Jong-un** on kuollut, ja valta on siirtynyt Pohjois- ja Etelä-Korean yhdistyttyä korealaisten valitsemalle johdolle. Kim Jong-unin ydinaseiden tuotanto ja kehitys

on lopetettu. Koreaan voi matkustaa ympäri vuoden turvallisesti ja matkasta nauttien. Ydinaseilla mahtailu ei kiinnosta enää ketään, koska jokainen ajattelee itsensä lisäksi muiden parasta ja hyvinvointia.

Myös Lähi-idässä sotiminen on loppunut yhteisymmärrykseen ja rauhaan. Sotineet valtiot toipuvat sen aiheuttamista vahingoista vielä vuosia, mutta uhreja ei synny enää enempää.

Yhdellä passilla pääsee liikkumaan maasta toiseen, minkä seurauksena salakuljettajat eivät pääse tullitarkastuksista läpi. Uuden teknologian avulla nähdään pelottavan tarkasti, mitä ihmisellä on sisällään ja päällään.

Maapallomme on nykyään todella turvallinen, eikä missään tarvitse pelätä.

Palestiinalaislapset Jerikossa muodostavat valtavan kyyhkyn ja rauhanviestin taiteilija John Quigleyn ohjaamina.

UN Photo/Alaa Ghosheh

Maailman lehdistönvapauden päivä

Tämän lehden teksti kirjoitettiin julkaistavaksi kansainväliseen lehdistönvapauden päivään (3.5.2018) mennessä.

Päivän tarkoituksena on kunnioittaa lehdistönvapauden eteen tehtyjä uhrauksia ja muistuttaa hallituksia ympäri maailman näiden velvollisuudesta arvostaa ja ylläpitää sananvapautta.

Päivän viettämisestä päätettiin YK:n yleiskokouksessa vuonna 1993.

Psst! Huomaathan, että "Hyviä uutisia tulevaisuudesta" -tunnisteella merkityt uutiset sijoittuvat tulevaisuuteen!

Vieraskynä

Nuorten mielen- terveydellä on väliä

On vuosi 2015. Olen 23-vuotias, opiskelen unelmieni opiskelupaikassa lääkiksessä, urheilen, olen aktiivinen ja kaikki menee hyvin. Palaan eräänä iltana kotia ja huomaan, että tunnen oloni on kummalliseksi. Viiden minuutin päästä saan elämäni ensimmäisen paniikkikohtauksen. Tämän jälkeen alkaa ahdistus. Seuraavana iltana hakeudun psykiatriseen päivystykseen. Päässäni pyöri ajatus: valmistuisinko ikinä lääkäriksi?

On vuosi 2018. Minulla on kaikki taas hyvin. Tuo kolmen vuoden takainen ilta on kuitenkin edelleen mielessäni. Takanani on puoli vuotta kuntouttavaa psykoterapiaa sekä lukuisia käyntejä psykologilla. Olen myös ehtinyt paljon pohtia tapahtunutta. Pitkälti kysymys oli uupumuksesta. Liian paljon, liian lyhyessä ajassa. Miksi kerron tästä?

Joka vuosi valtava määrä nuoria käy läpi saman prosessin kuin minä. Joka viides nuori on käyttänyt mielen-terveyspalveluita ja vielä useampi on kokenut mielen-terveytensä olevan kovilla. Silti emme puhu asiasta. Emme puhu myöskään siitä, että kaikesta tästä selviää.

Moni meistä kokee olevansa yksin, vaikka vertaiskokemuksia löytyy

meistä useimmilta. Itse sain valtavasti tukea perheeltäni ja ystäviltäni. Kun vain uskalsin puhua.

Aloitin kauteni YK-nuorisodelegaattina tammikuussa. Vuoteni pääteema on nuorten mielen-terveys ja siitä puhumisen stigma. Saadessani pitää puheen YK:n yleiskokouksessa lokakuussa aion korostaa nuorten hyvinvoinnin tärkeyttä.

Yhteiskunta asettaa nuorille yhä enemmän vaatimuksia nopeasti muuttuvassa koulu-, ja työmaailmassa. Siksi mielen-terveyskin on osattava huomioida paremmin ja tukipalveluiden saanti varmistaa. Mielen-terveyden edistäminen on osa myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteita, joihin maailman maat – myös Suomi – ovat sitoutuneet.

Mikä on viestini? Oma pahaa oloaan ei tarvitse hävetä tai piilotella. Sen kanssa ei myöskään pidä jäädä yksin. Asiasta puhuminen voi pelottaa, mutta omasta kokemuksestani voin sanoa, että se on myös suuri helpotus. Jos näet, että jollain muulla menee huonosti, kysy onko kaikki hyvin. Varmistetaan, että kaikilla on joku jolle puhua. Joskus pienilläkin eleillä on iso merkitys.

Jonne Juntura
Suomen YK-nuorisodelegaatti

MAAILMAN PARHAAT UUTISET

Uutisointi globaaleista kysymyksistä ja kehitysmaista on varsin katastrofikeskeistä, vaikka positiivista kehitystä tapahtuu koko ajan.

Tämän vastavoimaksi kirjoitimme 13–20-vuotiaiden nuorten kanssa positiivisia kehitys-uutisia uutistyöpajoissa, joista osa on julkaistu tässä lehdessä. Valitsimme mukaan juttuja kaikista kouluista ja teemoista. Muut uutiset löytyvät www.maailmanparhaat uutiset.fi -sivustolta.

Samalta sivulta löytyvät myös ohjeet työpajojen järjestämiseen ja uutisten

kirjoittamiseen sekä kiinnostavia webinaari-keskusteluja aiheesta.

Lehti on toimitettu virtuaalisesti yhdessä eri puolilta Suomea tulevien nuorten kanssa. Itsetekeminen ja uutisaiheista keskustelu avasi silmiä ja mieliä katsomaan maailmaa ja kehitystä monesta eri näkökulmasta!

Muut YK-liiton oppimateriaalit esimerkiksi kestävästä kehityksestä, ihmisoikeuksista ja YK-kokousten järjestämisestä löytyvät sivuilta www.ykliitto.fi.